

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

IFYLLNADSANVISNINGAR

Anmälan **om** driftskostnader, inkomster och
prestationer år 2018

Anvisningar för anordnarna av yrkesutbildning om rapportering av ekonomiska uppgifter

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 ANVISNINGAR OM RAPPORTERING AV EKONOMISKA UPPGIFTER INOM YRKESUTBILDNINGEN	4
1.1 Allmänt	4
1.2 Rapportering av kostnader	4
2 INSAMLING AV EKONOMISKA UPPGIFTER INOM YRKESUTBILDNING	5
3 VERKSAMHET HOS ANORDNARE AV YRKESUTBILDNING	6
3.1 Verksamhet i enlighet med anordnartillståndet hos anordnare av yrkesutbildning.....	6
3.2 Affärsverksamhet som anordnaren av yrkesutbildning idkar	7
4 ANVISNINGAR FÖR UTBILDNINGSANORDNAREN OM REGISTRERING AV UPPGIFTER.....	8
4.1 Allokering av kostnader och intäkter.....	8
4.1.1 Personalutgifter M1	8
4.1.2 Övriga utgifter, exklusive mervärdesskatt M2	8
4.1.3 Avskrivningar enligt bokföringen.....	9
4.2 Utbildningsanordnarspecifika kostnader och intäkter efter funktion – Blankett 1 (R92).....	9
4.2.4 Resultaträkning	11
4.2.5 Mervärdesskatt.....	12
4.2.6 Investeringar	13
4.2.7 Balansräkning	13
4.3 Kostnader som allokeras direkt till undervisning – Blankett 2 (R12)	13
4.3.1 Rapportering av verksamhetsintäkter per uppföljningsgrupp på blankett 2 (R12).....	13
4.3 Prestationsuppgifter från övrig yrkesutbildning för år 2018	14
4.4 Särskilda frågor som gäller uppgiftsinsamlingen	18
4.4.1 Bokföring av understödsintäkter och kostnader	18
4.5 Inriktningsenkät om prestationsuppgifter inom yrkesutbildning för år 2018	19
5 ERSÄTTNING FÖR MERVÄRDESSKATT TILL PRIVATA ANORDNARE AV YRKESUTBILDNING OCH INSAMLING AV MOMSUPPGIFTER	20
5.1 Yrkesutbildning där mervärdesskatt som ingår i kostnaderna ersätts med UKM:s ersättning för mervärdesskatt	21
5.1.1 Ersättning för mervärdesskatt i projekt.....	22
5.1.2 Mervärdesskatt som ingår i anskaffning av utbildning (30 §)	22
5.1.3 Mervärdesskattekostnader för lokalhyror och investeringar	22
5.2 Yrkesutbildning för vilken UKM inte betalar ersättning för mervärdesskatt.....	22
5.3 Anmälan av ekonomiska uppgifter som berättigar till ersättning för mervärdesskatt till Utbildningsstyrelsen	23
a. Bruttoprincipen, där den moms som ingår i kostnaderna blir en kostnad i resultaträkningen eller ingår i den aktiverade utgifterna i balansräkningen. Momsersättning som betalats under året redovisas som en intäkt i resultaträkningen.....	24
b. Nettoprincipen, där moms avdras från kostnaderna i resultaträkningen och från utgifterna i aktiveringar i balansräkningen	24
a. Andra särskilda anvisningar (gäller bl.a. tidigare särskilda läroanstalter och personalutbildning):.....	25
6 HÄNVISNINGAR TILL BESTÄMMELSER OCH ANVISNINGAR	26

BILAGA 1 Utbildningsklassificering och uppföljningsgrupper i insamlingen av kostnadsuppgifter 27

1 ANVISNINGAR OM RAPPORTERING AV EKONOMISKA UPPGIFTER INOM YRKESUTBILDNINGEN

1.1 Allmänt

Anvisningarna om rapportering av ekonomiska uppgifter inom yrkesutbildningen innehåller blanketter och anvisningar som undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen utarbetat tillsammans. Utifrån anvisningarna ska anordnarna av yrkesutbildning anmäla sina uppgifter baserade på utbildningsanordnarens bokslut i enlighet med det nya finansieringssystemet för år 2018. Anvisningarna minskar även på behovet av att styra uppgiftsinsamlingen genom förordningar eller annan lagstiftning.

Det förnyade finansieringssystemet för yrkesutbildningen förutsätter utveckling av rutiner i synnerhet när det gäller uppföljning av ekonomin. Undervisnings- och kulturministeriets uppföljning och utveckling av finansieringssystemet grundar sig i huvudsak på de uppgifter som bildas utifrån utbildningsanordnarnas rapportering. Med undervisnings- och kulturministeriets uppföljning stöds en långsiktig och hållbar utveckling av yrkesutbildningen och skötsel av ekonomin baserat på prognostisering och riskhantering.

Enligt 58 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), nedan finansieringslagen, ska kommunen, samkommunen och en privat verksamhetsanordnare till statsbidragsmyndigheten lämna in de uppgifter baserade på budgeten, ekonomiplanen, bokslutet och verksamhetsberättelsen samt de övriga uppgifter som behövs för bestämmande av finansiering enligt denna lag och som gäller kostnader, verksamhetens omfattning och andra prestationer som används som grund för finansieringen.

Kostnads- och intäktsuppgifter samlas årligen in av anordnarna av yrkesutbildning. Uppgifterna används för att bestämma finansieringen för år 2020, utvecklingen av finansieringssystemet för yrkesutbildningen och utvecklingen av lagstiftningen samt för nationella och internationella informationsbehov.

Undervisnings- och kulturministeriet utnyttjar i sin uppföljning uppgifter som samlats in via Koski-tjänsten och av Statistikcentralen (uppgiftsinsamling om studerande och examina, uppgifter om placeringen av dem som avlagt examen) samt kostnads- och utbetalningsuppgifter från Utbildningsstyrelsen. Uppgifterna gäller således bl.a. utfall i kvantitativa mål som ministeriet fastställt för verksamheten hos anordnare av yrkesutbildning.

Anvisningarna tar inte ställning till frågor som rör yrkesutbildningsanordnarens beskattning, eftersom skattefrågor och anvisningar rörande dem hör till Skatteförvaltningen. Undervisnings- och kulturministeriet utvecklar anvisningarna för rapportering av ekonomiska uppgifter i samarbete med Utbildningsstyrelsen och anordnarna av yrkesutbildning.

1.2 Rapportering av kostnader

Anordnare av yrkesutbildning lämnar in uppgifter som beskriver deras ekonomi och verksamhet i enlighet med denna instruktion om uppgiftsinsamling. Bokslutsrapportering jämte bilagor i enlighet med bokföringslagen producerar även behövlig information för undervisnings- och kulturministeriets uppföljning av yrkesutbildningens lönsamhet, soliditet och solvens.

Undervisnings- och kulturministeriet har från början av 2018 tagit i bruk en ny underklassificering inom styrning och uppgiftsinsamling. **Utbildningsklassificeringen 2016** ersätter utbildningsförvaltningens utbildningsklassificering 2002, som användes tidigare. Bakom klassificeringen finns ISCED, den

internationella klassificeringen av utbildningar. Insamlingen av ekonomiska uppgifter för år 2018 genomförs år 2019 med den nya utbildningsklassificeringen.

2 INSAMLING AV EKONOMISKA UPPGIFTER INOM YRKESUTBILDNING

Uppföljningen av kostnader och ekonomi inom yrkesutbildningen baseras i huvudsak uppgifterna enligt bokslutsrapporteringen. Bokslutet och dess bilagor (balansboken) utgör grunden för insamlingen av uppgifter, och utöver detta insamlas uppgifter på en noggrannare nivå som fastställs i anvisningarna.

Antalet blanketter för insamlingen av kostnadsuppgifter är 1 + 37.

Anordnarspecifik blankett 1 (R92) (1 st. blankett)

- a Verksamhet som finansieras med statsandel
- b Utbildningsersättningar betalade till arbetsgivare inom läroavtalsutbildning
- c Utbildningsanordnarens övriga verksamhet som inte finansieras med statsandel
- d Resultaträkningsuppgifter
- e Momsuppgifter
- f Investeringar
- g Balansuppgifter
- h Uppgifter om utfall gällande allokering av målinriktade studerandeår

Uppföljningsgruppspecifik blankett 2 (R12) (1–37 st. blanketter)

Kostnader och intäkter för undervisningsverksamhet finansierad med statsandel separat för läroavtalsutbildning, fängelseundervisning och kostnader och intäkter för annan undervisningsverksamhet än läroavtalsutbildning eller fängelseundervisning.

Vid produktionen av utbildningstyp- och utbildningsområdesspecifika kostnadsuppgifter iakttas orsaksprincipen med beaktande av väsentlighet. Klassificeringen av utbildningsområdesvisa uppgifter grundar sig på Utbildningsklassificering 2016, examenstyper och klassificeringar enligt det examensinriktade finansieringssystemet. Strukturen för Utbildningsklassificering 2016 och uppföljningsgrupperna presenteras i bilaga 1.

3 VERKSAMHET HOS ANORDNARE AV YRKESUTBILDNING

För att förtydliga begreppen är målet i kapitel 3.1 och 3.2 att definiera innehållet i verksamhet enligt anordnartillståndet för yrkesutbildning, avgiftsbelagd serviceverksamhet och affärsverksamhet.

3.1 Verksamhet i enlighet med anordnartillståndet hos anordnare av yrkesutbildning

Bestämmelser om anordnartillståndet för anordnare av yrkesutbildning finns i 3 kap. i lagen om yrkesutbildning (531/2017). Bestämmelser om verksamhet i enlighet med anordnartillståndet hos anordnare av yrkesutbildning finns i 22 § i lagen.

På grund av det ovan nämnda kan följande anses höra till verksamhet i enlighet med anordnartillståndet hos anordnare av yrkesutbildning

- utbildning som leder till yrkesexamen
- examensdelar
- handledande utbildningar (VALMA och TELMA)
- övrig yrkesutbildning (8 § i lagen)
- verksamhet, för vilken avgifter enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning kan tas ut hos studerande (lag 531/2017 förordning avgiftsförordning)
- ESF-finansierade utbildningsprojekt eller motsvarande andra utbildningsprojekt som får offentligt stöd till den del som den externa finansieringen inte täcker utbildningen
- anskaffning av utbildning (30 § i lagen) (anmälas i uppföljningsgrupp blankett M2)
- service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen i enlighet med anordnartillståndet (32 §) i blankett E 2.

En anordnare av yrkesutbildning har enligt 32 § i lagen om yrkesutbildning rätt att efter behov ordna service- och produktionsverksamhet till exempel i läroanstaltens egen restaurang, frisörsalong, bilverkstad, byggarbetsplats eller bageri. Avgifter kan tas ut av kunder för service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen och som är nära förknippad med undervisningen. Verksamheten får emellertid inte drivas i vinstsyfte, och verksamheten får inte störa konkurrerade marknader. Avgifterna täcker kostnaderna för serviceproduktionen endast delvis, och således används offentliga medel för att producera tjänsten. Denna service- och produktionsverksamhet som definieras i förordningen anses vara verksamhet som anknyter till utbildningsanordnarens anordnartillstånd, till vilken finansiering som anordnaren av yrkesutbildning har fått kan riktas. Det är fråga om utbildningsanordnarens verksamhet, för vilken kostnader för verksamhet som finansieras med statsandel endast kan redovisas den del av kostnaderna som avgifter som tas ut av utomstående inte täcker.

Utgångspunkten är att finansiering för verksamhet i enlighet med anordnartillståndet hos anordnaren av yrkesutbildning inte kan riktas mot avgiftsbelagd serviceverksamhet eller affärsverksamhet hos anordnaren av yrkesutbildning.

- avgiftsbelagd serviceverksamhet (31 § i lagen) (i blankett E2)
- uppdragsutbildning (33 § i lagen) (i blankett E2)
- utbildning export (35 § i lagen) (i blankett E2)

3.2 Affärsverksamhet som anordnaren av yrkesutbildning idkar

Affärsverksamhet **används i detta sammanhang som ett allmänt begrepp** som inte kan härledas från lagstiftningen om mervärdesbeskattning eller inkomstbeskattning. Med begreppet försöker man definiera utbildningsanordnarens affärsverksamhet i förhållande till verksamhet som finansieras i enlighet med anordnartillståndet för yrkesutbildning.

Utgångspunkten är att man i den ekonomiska verksamheten hos yrkesutbildningsanordnaren beaktar principerna i EU:s regler för konkurrens och statligt stöd. Enligt korssubventioneringsförbudet som ingår i dessa principer kan affärsverksamheten hos anordnaren av yrkesutbildning inte stödjas med offentliga medel.

Utöver verksamheter som ingår i anordnartillståndet kan utbildningsanordnaren även sälja utbildnings- och konsulttjänster och övriga tjänster samt material och förnödenheter enligt företagsekonomiska principer. Denna verksamhet utgör utbildningsanordnarens affärsverksamhet, vars förluster inte får täckas med statlig finansiering som riktas till utbildningsanordnaren.

Kännetecknen för affärsverksamhet (Blankett 1, punkt E 8) hos anordnaren av yrkesutbildning är till exempel:

- verksamhet som inte stämmer överens med anordnartillståndet eller verksamhet som kräver anordnartillstånd,
- verksamhet på marknaden i ett konkurrensläge,
- verksamhet som även andra än innehavare av anordnartillstånd kan tillhandahålla (t.ex. företag),
- verksamhet som anordnas i ekonomiskt vinstsyfte,
- verksamhet vars mål är annan slags ekonomisk vinning (även till självkostnadspris),
- verksamhet vars mål är att generera värde för kunder och verksamheten utförs mot vederlag,

Affärsverksamhet inom yrkesutbildning är till exempel:

- skräddarsydd personalutbildning för företag, som inte leder till examen eller examensdelar (exkl. 8 § 2 mom. eller 8 § 1 mom. personalutbildning som arbetskraftsutbildning)
- övrig utbildning som inte leder till examen och som tillhandahålls på affärsmässiga grunder
- arbetskraftsutbildning som finansieras av andra än undervisnings- och kulturväsendet (E7.1)
- utbildning/tjänster i projekt som finansieras med offentligt stöd, där utbildningsanordnaren inte genomför utbildningen utan säljer utbildningen/tjänsten,
- konsult- och sakkunnigtjänster,
- uthyrning av fastigheter,
- tryck-, kopierings- och utskriftstjänster,
- publikationsförsäljning
- andra tjänster som säljs

Andra utbildningstjänster som inte hör till uppgifter enligt anordnartillståndet, till exempel separata certifikat- och kortutbildningar erbjuds till en obegränsad kundkrets på marknaden i vinstsyfte eller till självkostnadspris. Sådan försäljning av utbildningstjänster betraktas alltid som yrkesutbildningsanordnarens affärsverksamhet. Således är verksamheten inte yrkesutbildningsanordnarens verksamhet enligt anordnartillståndet som omfattas av finansieringen av yrkesutbildning.

Produkter och tjänster som produceras i samband med undervisning tolkas inte som affärsverksamhet. Produkterna och tjänsterna produceras i samband med undervisning, och alla kostnader kan inte täckas

med intäkterna. Intäkterna och motsvarande kostnader rapporteras i övrig verksamhet (+/- 0 €) och kostnader som överstiger utomstående intäkter i verksamhet som finansieras med statsandel.

Enligt 33 § i lagen om yrkesutbildning kan en utbildningsanordnare för en grupp av studerande ordna examina och examensdelar som anges i anordnartillståndet samt examensutbildning som förbereder för dem så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (uppdragsutbildning).

Uppdragsutbildning och i 35 § avsedd utbildning som ordnas utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får inte försämra utbildningsanordnarens förutsättningar att ordna examina och utbildning som anges i anordnartillståndet. (Lag 531/2017 36 §). Dessa driftskostnader och inkomster anmälas i punkt E2 Övrig yrkesutbildningsverksamhet.

Utbildningsanordnarna ska av i 33 § 1 mom. avsedda beställare av utbildning eller i 35 § 1 mom. avsedda studerande ta ut avgifter som åtminstone täcker kostnaderna för att ordna utbildningen. Den som har beställt utbildningen har rätt att av de studerande som deltar i uppdragsutbildningen ta ut avgifter i enlighet med lagstiftningen i beställarens placeringsstat eller i enlighet med beställarens praxis. (Lag 531/2017 36 §)

Alla förteckningar ovan är avsedda som exempel. Vid utarbetandet av dem har ställning inte tagits till skattemässiga synpunkter.

4 ANVISNINGAR FÖR UTBILDNINGSANORDNAREN OM REGISTRERING AV UPPGIFTER

4.1 Allokering av kostnader och intäkter

När yrkesutbildningens utgifter och inkomster rapporteras på blankett 1 på anordnarnivå och blankett 2 för undervisningsverksamheten, allokeras endast yrkesutbildningens andelar av kostnaderna och intäkterna till registreringarna.

4.1.1 Personalutgifter M1

Personalkostnaderna innehåller alla utbetalda löner inklusive bikostnader samt personalersättningar (t.ex. sjukförsäkrings- och olycksfallsersättningar). I punkten anges olika personalgruppers löner, som lärarnas löner, timlärarnas löner, föreläsarnas arvoden, den övriga personalens löner. Dessutom innehåller personalkostnaderna t.ex. semesterpenning, förändringar i semesterlöneansvar, övertidsersättningar, separata tillägg osv.

4.1.2 Övriga utgifter, exklusive mervärdesskatt M2

Den allmänna principen är att övriga driftskostnader än personalkostnader och avskrivningar redovisas i övriga utgifter. Kostnader som anges som övriga utgifter är bl.a. köpta undervisningstjänster, tjänster för utvecklingsverksamhet, litteratur, material för basuppgifter och affärsverksamhet, kostnader för köp i samband med produkter och tjänster som produceras i samband med undervisning.

Övriga verksamhetskostnader är fasta kostnader för anordnaren av yrkesutbildning, poster som material och tjänster, hyror, medlemsavgifter, maskiner och inventarier samt understöd osv.

4.1.3 Avskrivningar enligt bokföringen

Avskrivningar anges enligt bokföringen.

Avskrivningarna hos privata utbildningsanordnare kan ännu år 2017 ha innehållit mervärdesskattens andel. Dessa avskrivningar anges enligt bokföringen.

Från och med år 2018 kompenseras mervärdesskattekostnaden som ingått i privata utbildningsanordnarens nya investeringar inom statsandelsverksamhet enligt principen euro för euro. Då kan en mervärdesskattekostnad inte ingå i rapporteringen av kostnadsuppgifter för avskrivningar av nya investeringar som aktiverats efter 1.1.2018. Om en privat utbildningsanordnare i sin bokföring har aktiverat investeringar inklusive mervärdesskatt, ska denna andel av mervärdesskatten kalkylmässigt tas bort i kostnadsuppgifterna i fråga om investeringar år 2018.

4.2 Utbildningsanordnarspecifika kostnader och intäkter enligt funktion – Blankett 1 (R92)

Kostnader för annan än undervisningsverksamhet som finansieras med statsandel samt kostnader och inkomster för annan verksamhet än sådan som finansieras med statsandel, utbildningsanordnarens resultaträkningsuppgifter, investeringar och balansuppgifter för räkenskapsperioden 2018. I förfrågan anges utbildningsanordnarens räkenskapsperiod, om räkenskapsperioden är någon annan än kalenderåret 2018. **Utfallsuppgifterna som rapporteras på blanketterna 1 och 2 ska dock gälla år 2018.**

4.2.1 Verksamhet finansierad med statsandel

- Fastighetskostnader punkt K2.1 och K2.2
  - personal- och övriga utgifter samt avskrivningar
  - hyror
  - Obs! I denna punkt anges inte kostnaderna för internat, utan de anmäls i punkt K3.1.2, K3.1.3 och/eller K3.1.9
  - Obs! Här anges inte interna kostnader
- Inkvarteringskostnader punkterna K3.1.2, K3.1.3 och K3.1.9
  - personal- och övriga utgifter och avskrivningar
  - fastighetskostnader för internat, även avskrivningar på internatfastigheter anges
  - specificerat i inkvartering som anordnas i samband med krävande särskilt stöd, internatinkvartering och övrig inkvartering i enlighet med anordnartillståndet
- Kostnader för studerandemåltider punkt K3.2
  - personal- och övriga utgifter och avskrivningar
- Studiesociala förmåner i läroavtalsutbildning punkt K3.5
  - övriga utgifter (UKM:s förordning 679/2017)

- Utbildningsanordnarens gemensamma kostnader för statsandelsverksamhet punkt K7

I punkten anges den andel av kostnaderna som finansierats med statsandel och som inte anges ovan i punkterna K2.1–K3.5 i blankett 1 eller i undervisningskostnaderna i blankett 2.

  - Bibliotek
  - It och datasäkerhet
  - Ekonomiförvaltning
  - Personaladministration
  - Allmän ledning
  - Allmän förvaltning (rektor, vice rektor osv. direktörer och chefer som inte allokeras direkt till undervisning på blankett 2 eller punkterna K2.1 - 3.2 på blankett 1)
  - Kostnader för studerandeförvaltning
  - Marknadsföring och kommunikation
  - Utvecklingsuppgifter och strategi
  - Självfinansieringsandelar i utvecklingsprojekt som riktas mot verksamhet enligt anordnartillståndet till den del som de **inte** riktas **direkt mot undervisningen** eller ovan nämnda funktioner (t.ex. fastighetskostnader)
  - Övriga stödtjänster för undervisningsverksamhet som inte angetts i undervisningskostnaderna i blankett 2
  - Juridiska tjänster
  - Kvalitet och auditering
  - Arkiv, diarium, upphandlingsverksamheter osv.
  - Lokal- och säkerhetstjänster
  - Övriga tjänster som betjänar alla funktioner
  - Övrig internationell verksamhet
  - Försäkringskostnader för verksamhet enligt anordnartillståndet till den del som de inte riktas direkt mot undervisning (t.ex. fordonsförsäkringar) eller ovan nämnda funktioner (t.ex. försäkringar för fastigheter som används i statsandelsverksamheten rapporteras i fastighetskostnaderna)
  - Revision

Utbildningsanordnaren kan även ha annan verksamhet än sådan som finansieras med statsandel för yrkesutbildning, och i detta fall får denna andra andel av gemensamma funktioner som gäller verksamhet som finansieras med statsandel inte inkluderas i de ovan nämnda kostnaderna.

UKM:s kalkylmässiga statsandelsfinansiering består år 2018 av bas- och prestationsfinansiering. Statsandelsfinansieringen innehåller även UKM:s finansiering enligt tilläggsprestationsbeslut år 2018. Uppgifter som gäller statsandelsfinansiering rapporteras inte i verksamhetsintäkterna, utan Utbildningsstyrelsen registrerar uppgifterna på utbildningsanordnarens sammandragsblankett.

Den strategifinansiering som UKM anvisat till yrkesutbildning utgör UKM:s understödsanslag, för vilken uppgifterna efterfrågas separat i punkt E1.1 i blankett 1.

4.2.2 Utbildningsersättningar betalade till arbetsgivare inom läroavtalsutbildning punkt K1.4.1

Utbildningsersättningar betalade till arbetsgivare inom läroavtalsutbildning inkluderas även i undervisningsverksamhetens kostnader i punkt K1.2 på blankett 2.

4.2.3 Övrig verksamhet som inte finansieras med statsandel

Rapportering av verksamhet som finansieras med understöd på blanketten som berör utbildningsanordnaren (R92)

- **Bidrag och understöd.** Posten innehåller inriktade statsunderstöd samt projektfinansiering från undervisnings- och kulturministeriet, EU och andra organisationer (t.ex. EU-finansiering, projektspecifik finansiering från andra finansiärer samt donationer bundna till användningsändamål [t.ex. fleråriga projekt som finansieras med donerade medel] och understöd från kommuner.

E 1.1 Verksamhet finansierad med strategifinansiering (bidrag beviljat av UKM). Här anmäls kostnaderna under kalenderåret och motsvarande andel av strategifinansieringen

E1.2 Övriga bidrag och understöd. Här anmäls kostnaderna under kalenderåret och motsvarande andel av finansieringen

- **Övrig verksamhet** innehåller till exempel intäkter från försäljning av varor och tjänster, intäkter från utbildnings- och konsulttjänster samt intäkter från produkter och tjänster som producerats i samband med undervisning.

E2 Övrig yrkesutbildningsverksamhet (bl.a. avgiftsbelagd serviceverksamhet, sålda produkter och tjänster). Här anmäls kostnaderna under kalenderåret och motsvarande andel av finansieringen.

E7 Övrig offentligt finansierad verksamhet (bl.a. andra än undervisnings- och kulturväsendets statsandelar, annan än punkterna E1.1, E1.2, E2 och E8). Här anmäls kostnaderna under kalenderåret och motsvarande andel av finansieringen.

E7.1 varav arbetskraftsutbildning som NTM-centralerna tillhandahållit

E8 Affärsverksamhet och eventuell annan verksamhet. Här anmäls kostnaderna under kalenderåret och motsvarande andel av finansieringen.

E0 Övrig verksamhet som inte finansierats med statsandel totalt (punkterna E.1.1, E.1.2, E2, E7 och E8 sammanlagt).

4.2.4 Resultaträkning

Uppgifterna anmäls i enlighet med bokslutet

F1 Affärsvinst, (årsbidrag + avskrivningar)

F2 Finansiella intäkter (inkl. ränte- och andra intäkter)

F3 Finansiella kostnader (inkl. ränte- och andra finansiella kostnader, nedskrivningar i bestående och rörliga aktiva)

F4 Vinst/förlust före bokslutsdispositioner och skatter

F5 Bokslutsdispositioner; Ökning + /Minskning –

F6 Inkomstskatter och andra direkta skatter

F7 Räkenskapsperiodens vinst

4.2.5 Mervärdesskatt

Mervärdesskatt ska inte ingå i övriga kostnadspunkter på blankett 1(R92) som gäller utbildningsanordnaren eller blankett 2 (R12) som gäller uppföljningsgruppen.

Vid punkten mervärdesskatt på blankett 1 ska man ange räkenskapsperioden för vilken mervärdesskatteutgifterna som berättigar till ersättning för mervärdesskatt gäller, **om räkenskapsperioden är en annan än kalenderåret** för vilket kostnaderna har anmälts. Uppgifterna används för att granska de anmälda kostnadsuppgifterna.

UKM betalar från och med 1.1.2018 ersättningen för mervärdesskatt som i enlighet med bokslutet uppkommit under räkenskapsperioden för verksamhet som finansieras med statsandel.

K0: Här anmäls mervärdesskattens andel av kostnader som orsakats utbildningsanordnaren år 2018 för utbildningstjänster avsedda i 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) samt andra anskaffningar (kort- och långfristiga) i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet hos yrkesutbildningsanordnaren samt för lokalhyror.

E0: Här anmäls mervärdesskattens andel av övrig verksamhet (mervärdesskatt riktad mot avgiftsbelagd serviceverksamhet och annan än ovan i punkt K0 avsedd verksamhet).

Om en **privat** utbildningsanordnare vid punkt K0 har anmält om mervärdesskatt som angetts som fordringar i bokslutet väljer utbildningsanordnaren alternativet Ja, i övriga fall Nej.

Utöver uppgiftsinsamlingen ska privata utbildningsanordnare separat meddela Utbildningsstyrelsen om uppgifterna som gäller utgifter som berättigar till ersättning för mervärdesskatt enligt följande:

- Från anordnarens bokföringssystem utskrivs en rapport som inkluderar mervärdesskattefria kostnader/investeringar samt mervärdesskatt för skattefri verksamhet som ingår i kostnader och aktiverade utgifter (investeringar) per konto eller någon annan rapport som innehåller motsvarande uppgifter.
- Till rapporten fogas ett yttrande där följande konstateras: *"Vi försäkrar att de mervärdesskatter som vi anmält i denna rapport hör till utbildningstjänster inom yrkesutbildning samt anskaffningar och lokalhyror som anknyter till annan än affärsekonomisk verksamhet i enlighet med 32 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet"*.
- **Anmälan och rapporten undertecknas av en person som har namnteckningsrätt inom organisationen.** Den undertecknade anmälan om mervärdesskatteutgifter skickas till Utbildningsstyrelsens registratur efter att bokslutet har fastställts. Postadress: Utbildningsstyrelsen/Statsandelar, PB 380, 00531 Helsingfors, e-postadress: kirjaamo@oph.fi
- Uppgifterna ska lämnas in till **Utbildningsstyrelsen senast 30.6.2019.**

4.2.6 Investeringar

Vid den här punkten anmäls utbildningsanordnarens investeringskostnader för kalenderåret 2018 utan mervärdesskatt. Därtill anmäls inkomsterna från anläggningstillgångar.

4.1.1 Byggnadsinvesteringar i yrkesutbildningsverksamhet som finansieras i huvudsak med finansiering som beviljas enligt 9 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

E 4.1.2 Byggnadsinvesteringar i övrig verksamhet (verksamhet som finansieras på något annat sätt än med statsandel)

E4.9.1 Andra än byggnadsinvesteringar i yrkesutbildningsverksamhet som i huvudsak finansieras med finansiering som beviljas enligt 9 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

E4.9.2 Andra investeringar än byggnadsinvesteringar i övrig verksamhet (verksamhet som finansieras på något annat sätt än med statsandel)

E4.0 Investeringar sammanlagt

4.2.7 Balansräkning

Vid den här punkten anmäls utbildningsanordnarens balansräkning för kalenderåret och föregående räkenskapsperiod. Uppgifterna ska följa bokslutet.

4.3 Kostnader som allokeras direkt till undervisning – Blankett 2 (R12)

Kostnader för undervisningsverksamhet som finansieras med statsandel och inkomster som riktas mot statsandelsverksamhet anges på uppföljningsgruppspecifika blanketter (1–37 st. blanketter)

- Undervisningens personalutgifter och övriga utgifter samt avskrivningar på andra än byggnadsinvesteringar
  - alla kostnader som utbildningsanordnaren riktar direkt mot de berörda utbildningarna
  - specificerat i utbildning utan läroavtalsutbildning och fängelseundervisning, i läroavtalsutbildning och fängelseundervisning
- Undervisningens studerandeavgifter, arbetsgivaravgifter och andra inkomster
  - specificerat i utbildning utan läroavtalsutbildning och fängelseundervisning, i läroavtalsutbildning och fängelseundervisning

4.3.1 Rapportering av verksamhetsintäkter per uppföljningsgrupp på blankett 2 (R12)

Inkomster i verksamhet finansierad med statsandel efterfrågas enligt följande indelning:

T1.1 Undervisningsverksamhet, yrkesutbildning (exkl. T1.2 och T1.5)

T1.2 Undervisningsverksamhet, läroavtalsutbildning

T1.5 Undervisningsverksamhet, fängelseundervisning

- **Studerandeavgifter**

Innehåller studerandeavgifter för s.k. utbildning på eget initiativ, vilka tas ut med stöd av avgiftsförordningen. Studerandeavgifter kan tas ut hos dem som avlägger yrkes- och specialyrkesexamen samt i övrig yrkesutbildning. Studerandeavgifter kan inte tas ut hos dem som avlägger grundexamen eller en del/delar av den.

- **Arbetsgivaravgifter**

Innehåller avgifter som tas ut hos arbetsgivare i personalutbildning.

- **Övriga inkomster (exklusive moms)**

T.ex. andra avgifter än studerandeavgifter som tas ut hos studerandena (UKM:s förordning 681/2017 5 §, 6 § bl.a. arbetskläder som studeranden får behålla) och inkomster som uppstår i samband sålda tjänster och produkter som producerats i samband med undervisning redovisas så att den del av intäkterna som överstiger kostnaderna redovisas här som inkomster från statsandelsverksamhet.

4.3 Prestationsuppgifter från övrig yrkesutbildning för år 2018

Genomförda studerandeår i utbildningsanordnarens övriga yrkesutbildning som finansieras med statsandel från UKM anges på egna uppföljningsgruppblanketter för utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen och för utbildning som förbereder för yrkesuppgifter.

Uppföljningsgrupper:

- utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen (lag 531/2017 8 § 1 punkten)
- utbildning som förbereder för yrkesuppgifter (lag 531/2017 8 § 2 punkten)

Övriga prestationer inom yrkesutbildning anges med de specifikationer enligt frågeblanketten som behövs för beräkning av finansieringen.

S4.7, S5.7, S6.7, S7.7, S8.7 Studerandeår

Genomförda studerandeår anges indelade i fängelseundervisning V1.5, läroavtalsutbildning V1.2 och i klass V1.1, som innehåller övriga än ovan nämnda V1.2.–V1.5. Antalen anges som decimaltal (vid behov med tre decimalers noggrannhet)

I respektive grupp specificeras studerandeåren i utbildning på eget initiativ och personalutbildning samt arbetskraftsutbildning. Dessutom anges eventuella genomförda studerandeår för avgiftsfri inkvartering i utbildningsanordnarens internat i samband med övrig yrkesutbildning. Med utbildning på eget initiativ avses här annan utbildning än personalutbildning eller arbetskraftsutbildning.

Ett studerandeår är 365 kalenderdagar. Antalet studerandeår räknas som summan av kalenderdagar multiplicerat med studerandenas studieperioders deltidsgard. Deltidsgraden i en studerandes studieperiod räknas så att man för tiden mellan utbildningens begynnelse- och slutdag räknar antalet kompetensanskaffningsdagar i genomsnitt per vecka (max. 5) och detta tal divideras med 5. Om utbildningens längd är mindre än en vecka, räknas antalet kompetensanskaffningsdagar inklusive begynnelse- och slutdagen från utbildningen till mängden studerandeår.

I utbildning som förbereder för yrkesuppgifter kan den studieperiod som utbildningsanordnaren beslutat inkludera avbrott som varar mindre än 4 veckor (semesterperioder). Om semesterperioden varar längre än 4 veckor, räknas den överstigande semestertiden inte in i antalet studerandeår.

Om övrig yrkesutbildning anordnas som läroavtalsutbildning, ingår inga avbrott som utbildningsanordnaren beslutat i studieperioden. Semestern räknas in i antalet studerandeår.

S 4.1, Nya studerande år 2018

Som statistisk uppgift efterfrågas antalet studerande som påbörjat annan yrkesutbildning under verksamhetsåret. Antalen anges för utbildningstyperna V1.1–V1.5. I antalet studerande beräknas alla de som under 2018 har inlett sina studier i övrig yrkesutbildning som finansieras med statsandel som UKM betalat.

Uppföljningsgrupper: - (lag 531/2017 8 § 1 punkten) - (lag 531/2017 8 § 2 punkten)	Genomförda studerandeår sammanlagt S4.7
V1.1 Övrig yrkesutbildning, annan än fängelse- och läroavtalsutbildning	Här sparas utfallet i antalet studerandeår inom annan utbildning än läroavtalsutbildning eller fängelseundervisning sammanlagt som studerandeår vid behov med 3 decimaler
V1.2 Övrig yrkesutbildning som läroavtalsutbildning	Här sparas utfallet i antalet studerandeår inom läroavtalsutbildning sammanlagt som studerandeår vid behov med 3 decimaler
V1.5 Övrig yrkesutbildning som fängelseundervisning	Här sparas utfallet i antalet studerandeår inom fängelseundervisning sammanlagt som studerandeår

<p>Uppföljningsgrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (lag 531/2017 8 § 1 punkten) och - (lag 531/2017 8 § 2 punkten) 	<p>– varav personalutbildning med stöd av övergångsbestämmelse i anordnartillstånd eller utbildning som förbereder för yrkesuppgifter</p> <p>S7.7</p>
<p>V1.1 Övrig yrkesutbildning, annan än fängelse- och läroavtalsutbildning</p>	<p>Genomförda studerandeår från genomförda studieår enligt punkt S4.7 punkt V1.1 som personalutbildning (endast med stöd av övergångsbestämmelsen för utbildningsanordnare som verkar utan nytt anordnartillstånd eller i utbildning som förbereder för yrkesuppgifter) sammanlagt i annan utbildning än läroavtalsutbildning eller fängelseundervisning i studerandeår</p>
<p>V1.2 Övrig yrkesutbildning som läroavtalsutbildning</p>	<p>Genomförda studerandeår från genomförda studieår enligt punkt S4.7 punkt V1.2 som personalutbildning (endast med stöd av övergångsbestämmelsen för utbildningsanordnare som verkar utan nytt anordnartillstånd eller i utbildning som förbereder för yrkesuppgifter) i läroavtalsutbildning i studerandeår</p>

<p>Uppföljningsgrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (lag 531/2017 8 § 1 punkten) och - (lag 531/2017 8 § 2 punkten) 	<p>– studerandeår som samlats i avgiftsfri inkvartering i internat i samband med utbildning</p> <p>S8.7</p>
<p>V1.1 Övrig yrkesutbildning, annan än fängelse- och läroavtalsutbildning</p>	<p>I genomförda studerandeår enligt punkt S4.7 punkt V1.1 det antal studerandeår som utbildningsanordnaren har i avgiftsfri inkvartering i internat i övrig yrkesutbildning i annan än läroavtalsutbildning eller fängelseutbildning sammanlagt i studerandeår vid behov</p>
<p>V1.2 Övrig yrkesutbildning som läroavtalsutbildning</p>	<p>I genomförda studerandeår enligt punkt S4.7 punkt V1.2 det antal studerandeår som utbildningsanordnaren har i avgiftsfri inkvartering i internat i övrig yrkesutbildning i läroavtalsutbildning i studerandeår</p>

Uppföljningsgrupper: - (lag 531/2017 8 § 1 punkten) och - (lag 531/2017 8 § 2 punkten)	- av genomförda studeraendear som arbetskraftsutbildning Antal studeraendear S5.7	- varav som personal- utbildning (fran punkt S5.7) Antal studeraendear S6.7"
V1.1 Övrig yrkesutbildning, annan än fängelse- och läroavtalsutbildning	I genomförda studeraendear enligt punkt S4.7 punkt V1.1 det antal studeraendear som anordnats som arbetskraftsutbildning sammanlagt i studeraendear	I genomförda studeraendear enligt punkt S5.7 punkt V1.1 det antal studeraendear som anordnats som i samband med arbetskraftsutbildning anordnats som personalutbildning i studeraendear

Uppföljningsgrupper: - (lag 531/2017 8 § 1 punkten) och - (lag 531/2017 8 § 2 punkten)	Totalantal studerande som har studerat i övrig yrkesutbildning (jämförelseuppgift) Antal studerande sammanlagt S4.1
V1.1 Övrig yrkesutbildning, annan än fängelse- och läroavtalsutbildning	Antal studerande enligt punkt S4.7 punkt V1.1 sammanlagt (olika mäniskor)
V1.2 Övrig yrkesutbildning som läroavtalsutbildning	Antal studerande enligt punkt S4.7 punkt V1.2 sammanlagt (olika mäniskor)
V1.5 Övrig yrkesutbildning som fängelseundervisning	Antal studerande enligt punkt S4.7 punkt V1.5 sammanlagt (olika mäniskor)

4.4 Särskilda frågor som gäller uppgiftsinsamlingen

4.4.1 Bokföring av understödsintäkter och kostnader

Rapportering av kostnader som riktats mot undervisningsverksamhet med statsunderstöd enligt 44 § och 45 § i finansieringslagen på de uppföljningsgruppspecifika blanketterna:

Projektens moms fria kostnader för självfinansieringsandelen ingår i undervisningskostnader som rapporteras efter uppföljningsgrupp. Om kostnaderna rapporteras personalutgifter och övriga utgifter samt avskrivningar på andra än byggnadsinvesteringar.

Erhållna statsunderstöd anges inte på de uppföljningsgruppspecifika blanketterna, utan erhållna understöd rapporteras på den anordnarspecifika blanketten i punkten Erhållna bidrag och understöd för verksamhet som finansieras med något annat än statsandel i punkt E1.2, där även motsvarande kostnader anges (exklusive självfinansieringsandelar).

På blanketten rapporteras kostnaderna som gäller statsunderstöd för kapitalförvaltningsåret. På motsvarande sätt rapporteras för erhållna understöd endast den andel som under kapitalförvaltningsåret har bokförts som inkomster.

En eller flera utbildningsanordnare i enlighet med statsunderstödsbeslutet kan delta i genomförandet av ett projekt som genomförs med statsunderstöd och som anknyter till statsandelsverksamhet. Ansvaret för rapportering av kostnader ligger hos den utbildningsanordnare som erhållit statsunderstödet.

Det bör särskilt observeras att kostnader och inkomster som riktats mot projektet år 2018 endast rapporteras en gång i kostnadsenkäten och kostnaderna allokeras rätt efter uppföljningsgrupp. Utbildningsanordnaren ska komma överens om registreringspraxis med andra anordnare som deltar i projektet så att respektive part som medverkar i projektet känner till hur kostnaderna/inkomsterna i denna insamling av kostnadsuppgifter enligt statsandelssystemet rapporteras och vilken/vilka utbildningsanordnare som rapporterar uppgifter. Projektens huvud- och delgenomförare registrerar i sin bokföring och statistik endast kostnaderna för sin egen verksamhet och motsvarande finansiering. Enligt detta kan huvudgenomföraren inte bokföra de projektets totala kostnader och finansiering i sin egen bokföring i projekten.

Självfinansieringsandelen kan även riktas mot funktioner som rapporteras per anordnare. I detta fall rapporteras självfinansieringsandelen av kostnaderna på den anordnarspecifika blanketten.

Om projektet som finansieras med understöd gäller affärsverksamhet eller annan verksamhet än verksamhet enligt anordnartillståndet, rapporteras kostnaderna och inkomsterna i den övriga verksamheten i punkt E7 eller E8 på den anordnarspecifika blanketten, och självfinansieringsandelen riktas inte mot verksamhet finansierad med statsandel. Sådana understöd kan vara t.ex. andra understöd än sådana som beviljats anordnaren enligt finansieringslagen.

4.5 Inriktningenkät om prestationsuppgifter inom yrkesutbildning för år 2018

Utfallsuppgifterna gällande målinriktade studerandeår insamlas som studerandeår enligt respektive inriktningskriterium, specificerat i examensutbildning och handledande utbildning sammanlagt och övrig yrkesutbildning sammanlagt. I en del av inriktningsobjekten är den finansiering som beviljats utbildningsanordnaren separat inriktad till arbetskraftsutbildning och därför specificeras utfallen i dessa inriktningsobjekt i annan arbetskraftsutbildning och arbetskraftsutbildning.

SK1 Invandrarutbildning

SK2 Minskning av ungdomsarbetslöshet, annan än arbetskraftsutbildning

SK3 Minskning av ungdomsarbetslöshet, arbetskraftsutbildning

SK4 Pilotprojekt inom yrkesutbildning, annan än arbetskraftsutbildning

SK5 Pilotprojekt inom yrkesutbildning, arbetskraftsutbildning

SK6 Förbättring av digitala och grundläggande färdigheter, annan än arbetskraftsutbildning

SK6.1 Förbättring av digitala färdigheter

SK6.2 Förbättring av grundläggande färdigheter

SK7 Förbättring av digitala och grundläggande färdigheter, arbetskraftsutbildning

SK7.1 Förbättring av digitala färdigheter

SK7.2 Förbättring av grundläggande färdigheter

5 ERSÄTTNING FÖR MERVÄRDESSKATT TILL PRIVATA ANORDNARE AV YRKESUTBILDNING OCH INSAMLING AV MOMSUPPGIFTER

Ersättning för mervärdesskatt är en finansieringsandel som betalas till **privata** anordnare av yrkesutbildning. Momsersättningen som UKM betalar kompenserar den andel av moms som ingår i skattefri utbildningsverksamhet till privata anordnare av yrkesutbildning. Kommuner och samkommuner får tillbaka moms som ingår i momsfri verksamhet i Skatteförvaltningens momsåterbäringsystem för kommuner. Ersättning för mervärdesskatt kan erhållas för verksamhet enligt anordnartillstånd för yrkesutbildning som gäller sådana utbildningstjänster som avses i 39 § och 40 § i mervärdesskattelagen. För att utbildningstjänsten ska vara momsfri verksamhet, beviljas statsandelsfinansiering för anordnandet av den eller så krävs ett anordnartillstånd från UKM för att anordna utbildningen.

Enligt 32 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet: *”Privata anordnare av yrkesutbildning ersätts för andelen mervärdesskatt i de kostnader som utbildningsanordnaren har för anskaffningar och lokalhyror som anknyter till utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och till annan än affärsekonomisk verksamhet. Ersättningen ska basera sig på uppgifterna i det senast fastställda bokslutet.”*

Beloppet på ersättningen för mervärdesskatt som betalas till utbildningsanordnare i samband med basfinansiering baserar sig på uppgifterna i det senast fastställda bokslutet, som UBS samlar in i samband med insamlingen av kostnadsuppgifter enligt de anvisningar som nämns nedan. Den mervärdesskatt som privata anordnare av yrkesutbildning rapporterat och som riktats mot statsandelsverksamhet för år 2016 räknas samman och betalas i finansieringen för år 2018 i relation till basfinansieringen (övergångsbestämmelse). På samma sätt räknas den mervärdesskatt som rapporterats och som riktats mot statsandelsverksamhet för år 2017 samman och betalas i finansieringen för år 2019 i relation till basfinansieringen (övergångsbestämmelse). Mervärdesskatt som ingår i kostnaderna för privata anordnare av yrkesutbildning i 2018 års bokslut betalas separat till respektive privata anordnare som en ersättning för mervärdesskatt i finansieringen för år 2020. Från och med år 2020 betalas ersättningen alltså anordnarspecifikt till utbildningsanordnarna enligt utfallet för mervärdesskatt. Ersättningsbeloppet justeras inte i efterhand så att det motsvarar utfallet under kapitalförvaltningsåret, utan momsersättningen är baserad på utfallet i bokslutet två år tidigare.

Enligt 8 § i statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017, om sökanden bedriver näringsverksamhet på annat sätt än genom en separat bokföringsskyldig enhet ska sökanden kunna avskilja näringsverksamheten från den icke-vinstdrivande yrkesutbildningsverksamheten.

I diagrammet beskrivs ett exempel på anordnarens verksamhet specificerat. I regel berättigar kostnader för verksamhet i enlighet med lagen om yrkesutbildning 531/2017 till momsersättning inom

t.ex. kostnader för examensutbildning som sålts exklusive moms och moms som ingår i dem.

5.1 Yrkesutbildning där mervärdesskatt som ingår i kostnaderna ersätts med UKM:s ersättning för mervärdesskatt

I regel får privata anordnare av yrkesutbildning en ersättning för mervärdesskatt som UKM betalar för de verksamhetskostnader som inkluderar moms och som anknyter till skattefri verksamhet i enlighet med 39 § och 40 § i mervärdesskattelagen. Mervärdesskatt behöver inte betalas för intäkterna i denna skattefria verksamhet, men kostnaderna för verksamheten får inte avdras i mervärdesbeskattningen.

Följande anses höra till verksamhet i enlighet med anordnartillståndet hos anordnare av yrkesutbildning

- utbildning som leder till yrkesexamen och examensdelar
- övrig yrkesutbildning (8 § i lagen)
- verksamhet, för vilken avgifter enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning kan tas ut hos studerande (lag 531/2017, UKM:s förordning 681/2017)
- EU-finansierade utbildningsprojekt eller motsvarande andra utbildningsprojekt som får offentligt stöd till den del som EU- eller annan extern finansiering inte täcker utbildningen
- anskaffning av utbildning (moms som ingår i kostnaderna för såld momsfri utbildning) (anskaffning av utbildning enligt 30 § i lag 531/2017) Exempel: *en privat utbildningsanordnare säljer utbildning som leder till examen eller delar av sådan till en annan privat utbildningsanordnare*
- service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen i enlighet med anordnartillståndet (32 §)
- Mervärdesskatt i strategifinansiering som undervisnings- och kulturministeriet beviljar omfattas av kompensationen (i fråga om de kostnader som riktas mot strategifinansieringens andel).

Kostnader och investeringar i yrkesutbildning som finansierat med statsandel hos en privat utbildningsanordnare berättigar till ersättning för mervärdesskatt.

Enligt 531/2017 32 § i lagen om yrkesutbildning kan utbildningen efter behov omfatta service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen enligt anordnartillståndet. Avgifterna täcker kostnaderna för serviceproduktionen endast delvis, och således används offentliga medel för att producera tjänsten. Denna service- och produktionsverksamhet som definieras i lagen anses vara verksamhet som anknyter till utbildningsanordnarens anordnartillstånd, till vilken finansiering som anordnaren av yrkesutbildning har fått kan riktas.

Utbildningsanordnaren reparerar till exempel kunders bilar i samband med undervisning och skaffar reservdelar eller annan utrustning för bilreparation. I detta fall berättigar mervärdesskattekostnaden för reservdelar och övrig utrustning inte till ersättning för mervärdesskatt. Om en tjänst eller produkt som utbildningsanordnaren säljer med stöd av mervärdesskattelagen skulle vara skattefri, berättigar mervärdesskattekostnaderna som ingått i den sålda produkten eller tjänsten på motsvarande sätt inte till ersättning för mervärdesskatt som UKM betalar. **Mervärdesskatten i kostnader berättigar till ersättning för mervärdesskatt endast för den andel som kostnaden i tjänste- eller produktionsverksamheten kan finansieras med statsandel. I allmänhet berättigar mervärdesskattekostnader som ingår i försäljningspriset på produkter och tjänster som säljs inte till ersättning för mervärdesskatt. Endast den andel av moms-kostnader som orsakas av kostnader som överstiger intäkterna kan bokföras så att den berättigar till momsersättning.**

5.1.1 Ersättning för mervärdesskatt i projekt

Huvudregeln är att endast **mervärdesskatt som ingår i självriskandelar kompenseras** i projekt som an knyter till utbildning enligt anordnartillståndet (utbildning som finansieras direkt med finansiering beviljad av UKM eller utbildning som finansieras via anskaffning av utbildning (30 §)).

Mervärdesskatt i andra projekt utgör slutliga kostnader för anordnaren av yrkesutbildning och är således, beroende på finansören, stödberättigande utgifter och även i fråga om mervärdesskattekostnaden i självfinansieringsandelen utgifter som blir kostnader för utbildningsanordnaren.

5.1.2 Mervärdesskatt som ingår i anskaffning av utbildning (30 §)

Enligt 30 § i lagen om yrkesutbildning 531/2017 kan anordnare av yrkesutbildning anskaffa en del av utbildningen enligt anordnartillståndet eller i fråga om utvidgat läroavtalsutbildningsuppdrag alla examina och utbildning hos en annan utbildningsanordnare. När köparen utför sitt UKM-finansierade uppdrag enligt anordnartillståndet genom att hos en säljare anskaffa utbildning som förutsätter att säljaren har anordnartillstånd, är utbildningen ur säljarens perspektiv en uppgift som förutsätter anordnartillstånd och i detta fall momsfri (mervärdesskattelagen 39 § och 40 §). Om säljaren är berättigad till ersättning för mervärdesskatt, räknas de mervärdesskattekostnader som ingår i den anskaffade utbildning enligt 30 § som säljs som berättigande till momsersättning.

5.1.3 Mervärdesskattekostnader för lokalhyror och investeringar

Enligt 32 § i finansieringslagen 1705/2009 kan anordnare av yrkesutbildning ersättas för andelen mervärdesskatt i *de kostnader som utbildningsanordnaren har för anskaffningar och lokalhyror som an knyter till utbildningstjänster och till annan än affärsekonomisk verksamhet*. Lokalhyran och den gjorda investeringen ska i detta fall i huvudsak användas enligt lagen om yrkesutbildning 531/2017. Den del av kostnaden som kan inriktas till verksamhet enligt anordnartillståndet för yrkesutbildning berättigar till ersättning för mervärdesskatt.

5.2 Yrkesutbildning för vilken UKM inte betalar ersättning för mervärdesskatt

Momskostnaderna i momspliktig verksamhet avdras i mervärdesbeskattningen, och därmed kan ersättning för mervärdesskatt som UKM inte erhållas för dessa kostnader.

Utbildning som sker som affärsverksamhet berättigar inte till ersättning för mervärdesskatt. Sådan utbildning kan vara bland annat av NTM-centralerna anskaffad arbetskraftsutbildning som inte leder till examen eller personalutbildning som erbjuds direkt till arbetsgivare och som inte leder till examen/examensdel. I detta fall

används inte heller finansiering som staten beviljat enligt finansieringslagen (1705/2009) för att producera utbildningen.

Om utbildningen kan förutom av en anordnare som innehar ett anordnartillstånd för yrkesutbildning även genomföras av ett kommersiellt verksamt företag eller en organisation, kan det anses att utbildningen erbjuds i ett konkurrensläge, försäljningen är momspliktig och mervärdesskatten i kostnaderna inte berättigar till ersättning för mervärdesskatt.

Affärsverksamhet hos en anordnare av yrkesutbildning är till exempel:

- produkter och tjänster som produceras i samband med undervisning, även om försäljningen är momsfri (momskostnaden som ingår i kostnader för produkter och tjänster som säljs inklusive mervärdesskatt är avdragsgill för momspliktig försäljning)
- skräddarsydd personalutbildning för företag, som inte leder till examen eller examensdelar (exkl. 8 § 2 mom. eller 8 § 1 mom. personalutbildning som arbetskraftsutbildning)
- arbetskraftsutbildning som finansierats på annat sätt än i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (t.ex. anskaffat av NTM-centraler)
- uppdragsutbildning (33 § i lagen)
- utbildning/tjänster i projekt som finansieras med offentligt stöd, där utbildningsanordnaren inte genomför utbildningen utan säljer utbildningen/tjänsten,
- konsult- och sakkunnigtjänster,
- produkter och tjänster som producerats på annat sätt än i samband med undervisning
- uthyrning av fastigheter,
- tryck-, kopierings- och utskriftstjänster,
- publikationsförsäljning
- andra tjänster som säljs
- andra utbildningstjänster som inte hör till utbildningar enligt anordnartillståndet, till exempel separata certifikat- och kortutbildningar

5.3 Anmälan av ekonomiska uppgifter som berättigar till ersättning för mervärdesskatt till Utbildningsstyrelsen

Enligt 8 § i statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017, om sökanden bedriver näringsverksamhet på annat sätt än genom en separat bokföringsskyldig enhet ska sökanden kunna avskilja näringsverksamheten från den icke-vinstdrivande yrkesutbildningsverksamhet.

Privata anordnare av yrkesutbildning ska bokföra alla kostnader som berättigar till ersättning för mervärdesskatt i sin lagstadgade bokföring och sitt rapporteringssystem, där specificeringen sker. Allokering av mervärdesskatt efter bokslutet med kalkyler i efterhand berättigar inte till ersättning för mervärdesskatt.

Insamlingen av mervärdesskatteuppgifter som ingår i kostnaderna för skattefri verksamhet kan i princip göras på två olika sätt:

- a. Bruttoprincipen, där den moms som ingår i kostnaderna blir en kostnad i resultaträkningen eller ingår i den aktiverade utgifterna i balansräkningen. Momsersättning som betalats under året redovisas som en intäkt i resultaträkningen.**

Momsersättningen som UKM betalat är en intäkt för det finansieringsår då det betalas in på anordnarens bankkonto, eftersom momsersättning som UKM betalar inte justeras enligt utfall. Om anordnartillståndet upphör eller verksamheten enligt tillståndet läggs ned, kommer UKM inte att betala eller indriva fordringar/skulder gällande momsersättningar.

Verksamhet som berättigar till ersättning för mervärdesskatt (*definieras ovan*) ska skiljas från anordnarens övriga verksamhet med en enhets-/funktionsidentifiering eller annan redovisningsidentifiering. Från anordnarens bokföringssystem utskrivs en rapport som inkluderar mervärdesskattefria kostnader/investeringar samt mervärdesskatt för skattefria verksamhet som ingår i kostnader och aktiverade utgifter (investeringar) per konto eller någon annan rapport som innehåller motsvarande uppgifter. Till rapporten fogas ett yttrande där följande konstateras: *"Vi försäkrar att de mervärdesskatter som vi anmält i denna rapport hör till utbildningstjänster inom yrkesutbildning samt anskaffningar och lokalhyror som anknyter till annan än affärsekonomisk verksamhet i enlighet med 32 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet"*. Efter yttrandet undertecknas rapporten av den som ansvarar för verksamheten och ekonomin hos utbildningsanordnaren. Rapporten skickas som en PDF-fil till UBS som en bilaga till den övriga uppgiftsinsamlingen till adressen valtiosuudet@oph.fi.

- b. Nettoprincipen, där moms avdras från kostnaderna i resultaträkningen och från utgifterna i aktiveringar i balansräkningen**

Verksamhet som berättigar till UKM:s ersättning för mervärdesskatt behandlas med samma princip som i den egentliga mervärdesbeskattningen. Momskostnaden registreras i bokföringssystemet i förskottsbetalningar i balansräkningen (Per Erhållna momsersättningar An Leverantörsskulder eller Finansiella tillgångar) och den momsersättning som UKM betalar bokförs på kredit-sidan på samma konto (Per Finansiella tillgångar An Erhållna momsersättningar från UKM). Mervärdesskatten som ersätts utbildningsanordnarna behandlas i detta fall i bokföringen enligt nettoprincipen, som enligt bokföringsnämnden ([KILA 1860/2010](#)) kan anses vara ett förfarande som stämmer överens med god bokföringssed. Enligt bokföringsnämndens utlåtande ska beloppet på de realiserade mervärdesskatter som berättigar till UKM:s ersättning anges i noterna till bokslutet.

I detta alternativ bokförs erhållen ersättning för mervärdesskatt inte som intäkter i bokslutet och den mervärdesskatt som ingår i skattefria verksamhetskostnader blir inte en kostnad i bokslutet. Det bör observeras att saldot på kontot Erhållna momsersättningar från UKM inte är en äkta skuld/fordran. Momsersättning som erhållits under räkenskapsperioden baserar sig på utfallet två år tidigare och moms som ingår i skattefria verksamhetskostnader som avdragits mot det stämmer inte överens, eftersom de gäller olika år. Momsersättning som UKM betalar justeras inte enligt utfall. Om anordnartillståndet upphör eller verksamheten enligt tillståndet läggs ned, är UKM inte skyldigt att betala eller indriva fordringar/skulder gällande momsersättningar. Således kan saldot på kontot Erhållna momsersättningar från UKM intäktsföras eller bokföras som kostnader i bokslutet.

Ur bokföringssystemet utskrivs en rapport för UKM:s momsersättning, som berättigar till ersättning för mervärdesskatt. Rapporten motsvarar momskalkylen som görs för Skatteförvaltningen. Till rapporten fogas ett yttrande där följande konstateras: *"De mervärdesskatter som vi anmält i denna rapport hör till utbildningstjänster inom yrkesutbildning samt anskaffningar och lokalhyror som anknyter till annan än affärsekonomisk verksamhet i enlighet med 32 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet"*. Efter yttrandet undertecknas rapporten av den som ansvarar för verksamheten och

ekonomin. Rapporten skickas som en PDF-fil till UBS som en bilaga till den övriga uppgiftsinsamlingen till adressen *valtiosuudet@oph.fi*.

a. Andra särskilda anvisningar (gäller bl.a. tidigare särskilda läroanstalter och personalutbildning):

I promemorian till UKM:s förordning om beräkningsgrunderna för finansiering för yrkesutbildning 682/2017 konstateras att det i regeringens proposition gällande yrkesutbildningsreformen (RP 39/2017 rd, s. 87) konstateras att det i finansieringen av personalutbildning kan anses vara indirekt fråga om att offentliga medel kanaliseras till företag. Den offentliga finansieringen av personalutbildning kan dock inte entydigt tolkas som en selektiv åtgärd eller som verksamhet som snedvrider konkurrensen, eftersom i princip alla företag kan inom ramen för lagstiftningen ha lika möjligheter att avtala om anordnande av personalutbildning med utbildningsanordnare som beviljats anordnartillstånd. Av EU-domstolspraxis framgår att ett väsentligt drag hos undervisningstjänster mot vederlag är att eleven eller någon annan privat aktör gör betalningar som i huvudsak motsvarar undervisningens ekonomiska kostnader. "I huvudsak" har inte definierats närmare, men i regeringens proposition konstateras att det med för tillämpningen av regleringen av statligt stöd skulle vara tydligare att statsfinansieringen av personalutbildningen utgör mer än 50 procent av de kalkylerade kostnaderna för utbildningen. Således är sådan personalutbildning eller annan utbildning, vars kostnader har finansierats till 50 procent eller mer på något annat sätt än med statsandel för yrkesutbildning inte är finansierad med statsandel, och mervärdesskattekostnaderna för sådan utbildning berättigar inte till ersättning för mervärdesskatt i enlighet med UKM:s finansieringslag (1705/2009).

Avgifter som tas ut av studerande för utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen (tidigare yrkesinriktad tilläggsutbildning) kan enligt 4 a § i UKM:s förordning 681/2017 utgöra högst 50 procent av de genomsnittliga kostnader som utbildningsanordnaren uppskattar att ordnandet av utbildningen föranleder.

Således kan kostnaderna för utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen enligt 8 § 1 punkten i lag 531/2017 vara över två gånger större jämfört med den erhållna statsandelsfinansieringen i fråga om den del av kostnaderna som godkänns som kostnader som berättigar till ersättning för mervärdesskatt.

6 HÄNVISNINGAR TILL BESTÄMMELSER OCH ANVISNINGAR

Hänvisningar till bestämmelser om rapportering av ekonomiska uppgifter inom yrkesutbildning:

- Lag om yrkesutbildning 531/2017
- Lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet 1705/2009
  - o Lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (532/2017)
- Förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet 1766/2009
  - o Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (487/2017)
- Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017
- Statsrådets förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet 1766/2009
- Undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för finansiering för yrkesutbildning 682/2017
- Undervisnings- och kulturministeriets förordning om ändring av undervisningsministeriets förordning om grunderna för vissa avgifter som tas ut av elever och studerande 681/2017
- Undervisnings- och kulturministeriets förordning om studiesociala förmåner för studerande i läroavtalsutbildning 679/2017

BILAGA 1 Utbildningsklassificering och uppföljningsgrupper i insamlingen av kostnadsuppgifter

01	De pedagogiska områdena
02	De humanistiska och konstnärliga områdena
03	De samhällsvetenskapliga områdena
04	Handel, administration och juridik
05	De naturvetenskapliga områdena
06	Databehandling och kommunikation (IKT)
07	De tekniska områdena
08	Lant- och skogsbruk
09	Hälsovård och välfärd
10	Tjänstebranschen

Utbildning som leder till examen grupperas efter utbildningsområde i:

- Utbildning som leder till grundexamen
- Utbildning som leder till YE&SYE

Följande utbildningar utgör separata uppföljningsgrupper:

- Valma
- Valma, specialuppgift för krävande särskilt stöd
- Telma, uppgift för krävande särskilt stöd
- Annan yrkesutbildning, utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen
- Annan yrkesutbildning, utbildning som förbereder för yrkesuppgifter
- Studier som stöder studiefärdigheterna

Examina som slopas i examensstrukturen har anslutits till den uppföljningsgrupp där den ersättande examen är placerad.

Om examen i den tidigare examensstrukturen har hört till två olika utbildningsområden, placeras båda examina som slopas i den uppföljningsgrupp där den ersättande examen är placerad.

En examensdel-/delar placeras i den uppföljningsgrupp enligt examen som utbildningsanordnaren meddelat i Koski-tjänsten.

Exempel på uppföljningsgrupper:

Exam. kod	Exam. typ	Examen	Uppföljningsgrupp kod	Seurantaryhmän nimi	Uppföljningsgrupps namn
321101	PT	Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto	10231	Humanistiset ja taidealat, kustannusryhmä 3, PT	10231 De humanistiska och konstnärliga områden, kostnadsgrupp 3, PT
324115	AT	Restaurointikisällin ammattitutkinto	10232	Humanistiset ja taidealat, kustannusryhmä 3, AT&EAT	10232 De humanistiska och konstnärliga områden, kostnadsgrupp 3, AT&EAT
324116	AT	Romanikulttuurin ohjaajan ammattitutkinto	10922	Terveys- ja hyvinvointialat, kustannusryhmä 2, AT&EAT	10922 Hälsovård och välfärd, kostnadsgrupp 2, AT&EAT
331101	PT	Liiketoiminnan perustutkinto	10411	Kauppa, hallinto ja oikeustieteet, kustannusryhmä 1, PT	10411 Handel, administration och juridik, kostnadsgrupp 1, PT
334101	AT	Automyyjän ammattitutkinto	10722	Tekniikan alat, kustannusryhmä 2, AT&EAT	10722 De tekniska områdena, kostnadsgrupp 2, AT&EAT

